

П Р О Т О К О Л № 26

Днес, 14. VI. 1956 г., се състоя заседание на Художествения съвет, след като членовете на съвета гледаха репетицията на "Салемския процес" от А. Милер, постановчик М. Бениеш, художник Асен Попов, на което присъствуваха др. др.: Ф. Филипов, Г. Каракашев, Ст. Сърчаджиев, Кр. Мирски, М. Бениеш, засл. деят. по изк. Н. Лилиев, Ст. Тончев, засл. арт. Хр. Коджабашев, Л. Дюстабанова, В. Наследникова, Парис Николов, засл. художник Асен Попов.

Кр. МИРСКИ - На мен спектакълът ми се харесва и може да се пусне. Ето до каква степен успехът зависи от разпределението на пиесата. Тук има три роли неудачно разпределени - Емил Стефанов в Перис, Никола Попов - в Хотърн и до известна степен, но много по-малка, - Саев в Хайл. При тези два случая - с Емил Стефанов и Никола Попов - не се получава нищо от образа. Ясни и хубави образи, които се провалят, поради това, че актьорите не съответствуват по данни на образа. Това се дължи на грешка в разпределението. Не е вина нито на режисьора, нито на актьорите. Другите роли са удачни, дори прекрасно защитени. Голям е размахът, с който Мила Павлова си провежда образа. Тук има вдъхновено изкуство, повече от това, което си свикнал да гледаш. Чувствува се по-голямият мащаб, към който нашият театър се стреми. Някои казват, че тя прекалява на места, но ето образ, който на мен ми се хареса много, така както и образа на Стефан Великов. За същността на образа на Саев - фанатизмът му е малко бездушен. Той все още не е достатъчно страшен - нещо, което у него няма никога да се получи. Много са добри трите момичета - Лекова, Надка Георгиева и Веселана Дановска.

Ако би могло при Иван Димов някои силни места да се доведат до това равнище, на което беше последното действие и особено някои моменти от него, разбира се, би спечелило представлението.

Много ми се харесват декорите, които са напълно в духа на пиесата.

Изобщо целият спектакъл е добре разбран и разрешен. Във финала Иван Димов трябва да се качва по-бързо по стълбите. Тази музика не е нужна, достатъчна е силата на думите, силата на впечатлението от авторския текст и играта на актьорите.

На мен ми харесва много представлението и смятам, че е нов успех на театъра.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Неопо Аз съм напълно съгласен с това, което каза др. Мирски. Само искам да ~~я~~ допълня някои неща. Сцената в Съда с умишленото викане на духове Мила Павлова прави много искрено, а тази искреност се подсилва и от музиката, която е пусната. В последното действие не е нужна ~~я~~ тая музика. Трябва в такъв случай трябва, както се прави обикновено, тези барабани да се покрият с траурен плащ, за да издават тъп ~~жжж~~ и по-зловещ звук. Иван Димов още не е съвсем добре, но той на премиерите се проявява.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Много се радвам, че включихме тая пиеса. Толкова съвременно звучи. Много добре направихме, че я сложихме в репертоара на Народния театър. Само че нека се казва "Салемските вещици", а не "Салемският процес".

КР. МИРСКИ - Тая пиеса е такава, че колкото повече се развие по здрава реалистична линия, толкова е по-добре. И тук така са подходили, но не навсякъде. Органически ходът на действието не бива да бъде никъде нарушен, а такава нещо се получава, когато се явява Надя Костова - от нейното поведение и от нейната външност се отслабва силата на действието.

СТ. КАРАЛАМБОВ - Мен ме втресе просто от напрежение като гледах спектакъла. Смятам, че спектакълът е значително узрял, с изключение на тая неудача в разпределението, за която каза вече другарят Мирски. Особено това се отнася до Емил Стефанов. Не се разбира, че това е човек, който си е поставил за задача да ограбва населението. Той има вид на съвсем младо момче. Никола Попов е много добър. Саев съм склонен и така да го приема, макар че аз си го представях съвсем другояче. В други подробности няма да се впускам. Костюмът на Сърбов ми се струва, че е много нов.

Б. МИТЕВ - Споделям това, което казаха другарите преди мен. Емил Стефанов много младее. Трябва да махне това зелено наметало, с което наподобява някакъв късодрешко. Много харесвам грима, играта на актьорите - много е убедителна. Смятам, че представлението е готово за премиера.

Л. ДЮСТАБАНОВА - ~~Ем~~ От тази постановка с участието на народния артист Иван Димов и на някои други актьори, които съвсем добре са легнали в ролите си, се е получило хубаво представление и се чувства майсторството на Бениеш да направи ясен спектакъл. Режисьорът е успял да направи това, от което аз се страхувах - дали ще достигне до зрителя пиесата като идея, като трактовка.

Емил Стефанов каточе не трябва да излиза.

Любен Желязков съм гледала д тази роля - прави съвсем друго нещо. На Никола Попов никои не може да му повярва и другарят Бениеш мисля, че при този хубав ансамбъл, който има спектакълът, трябва да помисли за сменянето на тия двама другари.

В първо действие не е убедително това, дето Емил Стефанов вади от този голям санцък някакъв документ за задълженията му за изплащане на дървата.

Има моменти в играта на Мила Павлова в ролята на Абигайл, когато тя външно с физически действия прави образа.

За Иван Димов - такъв му е маниерът: той накрая се отпуска в играта. После той все пак е загубил техниката, връзката с актьора на сцената. От неговото връщане към сцената ние само трябва да се радваме.

СТ. СЪРЧАДЖЕВ - Сега има моменти, които прави равно, но ще ги направи на премиерата, и то как ще ги направи.

Л. ДЮСТАБАНОВА - Неговото излизане трябва да бъде празник за нас самите, не само за външния зрител. Ние трябва да организираме това отпразнуване.

Г. КАРАКАШЕВ - От това, което гледахме днес ясно личи, че ще имаме хубав спектакъл, но трябва да кажа, че има още много сурови работи. Пиесата е много хубава, но трябва да се работи още, за да се разбере правилно. Какво според мен трябва да се изтъкне - трябва да се изтъкне това, което се нарича втори план. За Салем се говори много, а го няма. Няма драмата на тези хора. Героите страдат и се борят в името на някаква идея за доброто на народа, на онези, които са зад сцената.

Трябва да се получи така, че да се почувствува че в цялото селище Салем се живее, да се почувствува изобщо онова, което не се показва на сцената.

Емил Стефанов не покрива ролята. Трябва да му се помогне повече.

По въпроса за оформлението смятам, че е много хубаво, но има някои малки грапавини.

Особено ми хареса ^{Много завладяваща картина} третата картина в дома: Също и картината в съда. За осветлението в затвора да се помисли. От входа да идва светлина и зазоряването да се подчертае - да даде оптимистичен характер.

Костюмът на Великов да се отдели по някакъв начин от костюмите на представителите на духовната власт. Той да се отличава от тях като представител на гражданската власт. Може би някакво друго жабо да му се даде.

Да се маркира в III к., че навън има стража и Чивър не е сам.

По отношение на текста е още суровичко.

СТ. ТОНЧЕВ - На мен много ми хареса представлението, но в предверието пред Съда много се налагат хората един до друг. Трябва да се промени мизансцена

Ф. ФИЛИПОВ - Не ми се хареса в последната картина излизането в порталите.

Ще ми се да приема това, което каза др. Каракашев за участието на тези хора, които са зад пиесата.

Ще намерим звуково оформление за да подскажем натиска от тези 99 души, дошли да подпишат петицията и може би картината на Съда в началото ще се промени.

Саламанов трябва да се смени с актьор.

Аз смятам, че работата на Бениеш е сполучлива - шесата е верно дешифрирана има покритие на образите от почти всички актьори с малки изключения. Добре ще е, ако се съгласиш да сменим Емил Стефанов. Ето защо някои актьори играят по-често, а други - по-малко.

М. БЕНИЕШ - Приемам забележката за втория план - трябва да се почувствува, че в града бушува жорска мъка. Трябва да благодаря на другаря Филипков, че от неговото присъствие на нашите репетиции много работи се оправиха, дори и сега смятам, че работата така трябва да продължи.

Другарят Асен Попов много самоотвержено работи и много помогна. Декорът изтласка напред актьорите. Също и другарката Наследникова много добре работи.

Вярно е, че Емил Стефанов не може да покрие съвсем образа, но аз смятам, че това е един успех за него и че в перспектива ще направи образа. Аз съм съгласен да влезе сега Любен Желязков.

Г. КАРАКАШЕВ - По-добър ли е той?

М. БЕНИЕШ - В известен смисъл, да. Но Емил ще остане. С Никола Попов ще работя още, а вече въвеждам Георги Попов в тая роля. За Саев съм съгласен, но той ще расте.

КР. МИРСКИ - Той верно играе.

Ф. ФИЛИПОВ - Да, само благородството му пречи малко.

М. БЕНИЕШ - Другарите казаха вече, че идването на другаря Иван Димов на сцената на Народния театър е събитие и то в такава роля, която изисква грамадни сили и това трябва да се отпразнува. Ние трябва да му дадем криле. Премиерата се стремим да излезе на 22.т.м.

В. НАСЛЕДНИКОВА - Да я направим в Народния театър заради др. Иван Димов.

Ф. ФИЛИПОВ - Не е необходимо. Нима народният артист Трандафилов не играе повече тук, във Филиала?

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

